הִלְכוֹת חֹל הַמּוֹעֵד סִימָן תקלד תקלה תקלו

תקלה שֶׁלֹּא לְצַעַר מֵחָצֵר לְחָצֵר בְּחֹל הַמּוֹעֵד. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א (א) [א]אֵין מְפַנִּין (פ) (ב) מֵחָצֵר לְחָצֵר, אֲפִלּוּ מִכְּעוּרָה לְנָאָה, (ג) וְלֹא לְפַנּוֹת דִּירָתוֹ וְלֹא לְפַנּוֹת כֵּלָיו (ד) שֶׁאֵינָם לְצָרְכּוֹ הַמּוֹעֵד. הַגָּהָה: וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לְהַסִּיעַ מָמוֹנוֹ מֵעִיר לְעִיר (מרדכי פרק מי שהפך (סי׳ תתנה)), [ב]אֲבָל מְפַנֶּה הוּא מִבַּיִת לְבַיִת (ה) בְּאוֹתָהּ חָצֵר. וְאִם אֵין הַבָּתִּים פְּתוּחִים לְחָצֵר אֶלָּא לְמָבוֹי, [ג]יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמִּבַּיִת (ו) לְבַיִת הַסָּמוּךְ לוֹ מֻתָּר. הַגָּהָה: וְאִם מִתְיָרֵא מֵחֲמַת גְּנֵבָה בֶּחָצֵר שָׁדַר שָׁם, מֻתָּר אֲפִלּוּ מֵחָצֵר לְחָצֵר הַמִּשְׁתַּמֵּר, וַאֲפִלּוּ מֵעִיר לְעִיר בְּדָבָר הָאָבֵד שָׁרִי (הגהות אשירי (פרק ג סי׳ יח) ומרדכי (שם)): **ב** [ד]יֵשׁ מַתִּירִים לְפַנּוֹת מֵחָצֵר שֶׁל אַחֵר (ז) לְחָצֵר (ג) שֶׁלּוֹ, וַאֲפִלּוּ מִנְּאָה לְכְעוּרָה: **ג** [ה]הַזָּבָל שֶׁבֶּחָצֵר אָסוּר לְהוֹצִיא, אֶלָּא יְסַלְּקֶנּוּ לַצְּדָדִים. וְאִם נִתְרַבֶּה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה חָצֵר כְּרֶפֶת, מוֹצִיאִין אוֹתוֹ לָאַשְׁפָּה:

א [א]אין מְפַנִּין (פ) מִשְּׁנָה מוֹעֵד קָטָן י״ג (ע״א). ב כְּדִמְפָרֵשׁ לָהּ אַבָּיֵי שָׁם וּכְפֵרוּשׁ הַנִּמּוּקֵי יוֹסֵף (ו׳ במשנה). ג טוּר וְהַגְּהוֹת אֲשֶׁרִי. ד הָרֹא״שׁ (שם) בְּשֵׁם הָרַאֲב״ד מִירוּשָׁלְמִי (פרק ב ה״ד) וְשָׁאִין גְּמָרָא דִּידַן חוֹלֵק בָּזֶה. ה בְּרַיְיתָא אוֹקִימְתָא דְּרַבָּא פְּסָחִים נ״ה (ע״ב).

א מִימְרָא דְּרַב חַפָּא בְּשֵׁם רַבִּי מֵאִיר (י״ד) [י.] וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הָרֹא״שׁ שָׁם (פ״א סי׳ יט).

תקלו כָּל צָרְכֵי בְּהֵמָה מֻתָּר לַעֲשׂוֹת בְּחֹל הַמּוֹעֵד. וּבוֹ ד׳ סְעִיפִים:

א [א]מִי שֶׁצָּרִיךְ לִרְכֹּב בַּמּוֹעֵד (פ) (א) * לְטַיֵּל אוֹ (ב) לְצָרְכּוֹ הַמּוֹעֵד וְלֹא נִפְּה לְלֶכֶת בְּרַגְלָיו, יָכוֹל

ל רַמַּב״ם בְּפֶרֶק (א׳) [ח׳] (ה״ז) וּכְפִי גִּרְסַת סְפָרִים.

בְּאֵר הַגּוֹלָה

בְּאֵר הַיטֵב

אָצְלוֹ, וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ מַנִּיחַ וְכוּ׳, אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ מַה יֹּאכַל לֹא יִתֵּן לוֹ שְׂכָרוֹ וְאֵינוֹ רַשַּׁאי לְפַנּוֹתָן לְבֵית הַסָּמוּךְ לוֹ. וְלִכְאוֹרָה צָרִיךְ עִיּוּן, דְּאִם אֵין לוֹ מַה יֹּאכַל לְמָּה לֹא יְבִיאֵם בְּפַרְהֶסְיָא, דְּהֵרֵי מֻתָּר לִיתֵּן לוֹ לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סוֹף סִימָן תקמ״ב (ס״ב), יֵשׁ לוֹמַר דְּמָקוֹם אָסוּר, שֶׁהֲרוֹאֶה לֹא יֵדַע שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל, וּלְפִי זֶה כָּל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַמְּלָאכָה בְּפַרְהֶסְיָא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו). וְעַיֵּן בִּתְשׁוּבַת שֵׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן ל״ו דְּאוֹסֵר לְנַגֵּן בִּכְלֵי שִׁיר לְיִשְׂרָאֵל בְּחוֹל הַמּוֹעֵד:

א (פ) מֵחָצֵר. דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים. וְאִם יֵשׁ פֶּתַח בֵּין שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת מֻתָּר לְפַנּוֹת אֲפִלּוּ דֶּרֶךְ כַּמָּה חֲצֵרוֹת. בֵּ״ח (ס״א), וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א): **ב** (ג) שֶׁלּוֹ. דְּשִׁמְחָה לְאָדָם שֶׁיִּהְיֶה דָּר בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם, וְנִרְאֶה לִי דְּאִם אָדָם דָּר אֵצֶל חֲבֵרוֹ בְּחָדָר אֶחָד וְאַחֵר כָּךְ שָׂכַר לוֹ בַּיִת מְיֻחָד, אַף עַל פִּי שֶׁנִּחַ לוֹ יוֹתֵר אָסוּר לְפַנּוֹת, דְּהָא אֲפִלּוּ מִכְּעוּרָה לִנְאָה אָסוּר. מִיהוּ אִם הוּא בֵּין הָאֻמָּנִים יְהוּדִים אוֹ עִנְיָן אַחֵר דּוֹמֶה לָזֶה, יֵשׁ לְהַתִּיר לְפִי רְאוּת עֵינֵי הַמּוֹרֶה. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

א (פ) לְטַיֵּל. נִרְאֶה לִי דְּמֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְחוּץ לָאָרֶץ אָסוּר לְתַקֵּן צָרְכֵי הָרְכִיבָה, עַיֵּן סִימָן תקל״א סוֹף סָעִיף ד׳. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מֻתָּר לִתֵּן לוֹ שְׂכָרוֹ, (י׳) אֶלָּא הָכִי קָאָמַר, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל דְּצָרִיךְ לִתֵּן לוֹ שְׂכָרוֹ וְהַוָּה אָמֵינָא דְּמֻתָּר לִטְלָן אֶצְלוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְבָּעֲנוּ שְׁנִית, קָא מַשְׁמַע לָן דְּנוֹתֵן לוֹ שְׂכָרוֹ וּמַנִּיחָן אֶצְלוֹ. אִי נַמִי מִשּׁוּם דְּרוֹצֶה לְסַיֵּם וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ מַנִּיחָן בַּבַּיִת הַסָּמוּךְ לוֹ, וְאִם יֵשׁ לוֹ מַה יֹּאכַל לֹא יִתֵּן לוֹ שְׂכָרוֹ וְאֵינוֹ רַשַּׁאי לְפַנּוֹתָן לַבַּיִת הַסָּמוּךְ לוֹ: (יח) אֲבָל בְּצִנְעָא. לְכְאוֹרָה צָרִיךְ עִיּוּן, (טו) אִם אֵין לוֹ מַה יֹּאכַל לָמָּה לֹא יְבִיאֵם בְּפַרְהֶסְיָא, דַּהֵרֵי מֻתָּר לִתֵּן לוֹ לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סוֹף סִימָן תקמ״ב (ס״ב), יֵשׁ לוֹמַר דְּמָקוֹם אָסוּר שֶׁהֲרוֹאֶה לֹא יֵדַע שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל, וּלְפִי זֶה כָּל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַמְּלָאכָה בְּפַרְהֶסְיָא:

א (א) אֵין מְפַנִּין וְכוּ׳. מְשׁוּם (פ) טִרְחָא: (ב) מֵחָצֵר לְחָצֵר. דֶּרֶךְ (ג) רְשׁוּת הָרַבִּים דְּהוּא מְפֻרְסָם, וְאִם כֵּן אִם יֵשׁ פֶּתַח בֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת מֻתָּר לְפַנּוֹת מִזּוֹ לְזוֹ, וַאֲפִלּוּ דֶּרֶךְ כַּמָּה חֲצֵרוֹת מֻתָּר: (ג) וְלֹא לְפַנּוֹת וְכוּ׳. צָרִיךְ לוֹמַר ׳לְא׳ [הַגְרָ״א], וְכֵן הוּא בַּדְּפוּס הָרִאשׁוֹן שֶׁהִדְפִּיס הַמְחַבֵּר בְּחַיָּיו: (ד) שֶׁאֵינָם לְצָרְכּוֹ הַמּוֹעֵד. מַשְׁמַע דְּלִצְרָכוֹ הַמּוֹעֵד אַף בְּפַרְהֶסְיָא מֻתָּר דָּבָר שֶׁהוּא יָדוּעַ וְנָכָר שֶׁהוּא לִצְרָכוֹ הַמּוֹעֵד [אֲלִיָּה רַבָּה (סק״א) וּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב)]: (ה) בְּאוֹתוֹ חָצֵר. דְּלֵיכָא טִרְחָא (ג) כְּלֵי הַאי, וְגַם הוּא בְּצִנְעָא, וַאֲפִלּוּ אוֹתוֹ הַבַּיִת הוּא שֶׁל חֲבֵרוֹ: (ו) לְבַיִת הַסָּמוּךְ לוֹ מֻתָּר. דִּבְכְלַל צִנְעָא (ד) הוּא, אֲבָל מִכָּאן וְאֵילָךְ אָסוּר דְּהָוֵי פַּרְהֶסְיָא. וְהַבַּ״ח (ס״ב) מְצַדֵּד דַּאֲפִלּוּ לְבַיִת הַסָּמוּךְ אֵין לְפַנּוֹת, וְכֵן בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א מְצֻדָּד לְהַחְמִיר בָּזֶה, אִם לֹא שֶׁהוּא מָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפֻלָּשׁ: **ב** (ז) לְחָצֵר שֶׁלּוֹ. דְּשִׁמְחָה לְאָדָם שֶׁיִּהְיֶה דָּר בְּשֶׁלּוֹ. [וּלְפַנּוֹת כֵּלִים לְחָצֵר שֶׁלּוֹ אֵין לְהָקֵל]. וְדַוְקָא בְּאֹפֶן זֶה, אֲבָל מִפְּנֵי שְׂאָר הֲנָאָה כְּגוֹן שֶׁהָיָה דָּר אֵצֶל חֲבֵרוֹ (ה) בְּחָדָר אֶחָד וְאַחַר כָּךְ שָׂכַר לוֹ בַּיִת מְיֻחָד, אַף עַל פִּי שֶׁנִּחַ לוֹ יוֹתֵר אָסוּר לְפַנּוֹת, דְּהָא אֲפִלּוּ מִכְּעוּרָה לְנָאָה אָסוּר. מִיהוּ אִם דִּירָה רִאשׁוֹנָה הָיָה בֵּין הָעַכּוּ״ם אוֹ דּוֹמֶה לָזֶה, יֵשׁ לְהַתִּיר לְפִי רְאוּת עֵינֵי הַמּוֹרֶה:

א (א) לְטַיֵּל. וְהוּא הַדִּין לִרְאוֹת פְּנֵי חֲבֵרוֹ, אֲבָל לְהַרְוִיחַ מָמוֹן שֶׁלֹּא לְצָרְכּוֹ הַמּוֹעֵד מֻתָּר לִרְכֹּב, אֲבָל לֹא יְתַקֵּן צָרְכֵי רְכִיבָה [פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״א), וְעַיֵּן שָׁם עוֹד]: (ב) לְצָרְכּוֹ הַמּוֹעֵד וְלֹא נִפְּה לָלֶכֶת בְּרַגְלָיו. אֲבָל שֶׁלֹּא לְצָרְכּוֹ הַמּוֹעֵד אוֹ שֶׁלָּמוּד לָלֶכֶת בְּרַגְלָיו, (פ) אֵינוֹ מֻתָּר רַק

בְּאוּר הֲלָכָה

לְהִשְׁתַּכֵּר בְּדַרְכָּן בְּשִׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה וכו׳, וְזֶהוּ צִנְעָא שֶׁשָּׁנִינוּ בְּצִיְּדִין וְדָשׁוּשִׁין וּבְחֲנוּיוֹת הַפְּתוּחַ לִסְטָיו וְהִיא שֶׁל מוֹכְרֵי פֵּרוֹת כְּסוּת וְכֵלִים, שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא נַעֲשֶׂה מוֹכֵר לִרְבִּים נִרְאִין כְּעוֹסֵק בִּמְלַאכְתָּן בְּשִׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. הֵרֵי דְּסָבְרָא אַחַת הִיא לְעִנְיַן צַיְּדִין וּמוֹכְרֵי פֵּרוֹת, וַאֲפִלּוּ הָכִי כָּתַב דִּלְהֶכְיֵר לְעִנְיַן מְכִירַת תַּבְלִין הֻקַּל לְמִכֹּר בְּשׁוּק מְשׁוּם שֶׁהַדָּבָר נִכָּר שֶׁלְּצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב הֵם עוֹשִׂין שִׁפְתָּם לְקִיחַת תַּבְלִין לְקִדְרָה שֶׁל יוֹם הוּא, וְאִם כֵּן הָכִי נַמִי בְּעִנְיָנֵנוּ לְעִנְיַן מְכִירַת דָּגִים פָּשׁוּט דְּאֵין לְהַחְמִיר. **הֵיצֵא מִדְּבָרֵינוּ, דְּאַף דִּלְעִנְיַן צִיְּדָה בְּרַבְּאֵי אָסוּר אַף בְּדָגִים בְּאֻמָּנִין הַצַּיָּדִין בְּפַרְהֶסְיָא מְשׁוּם דְּנִרְאֶה דְּבִמְלַאכְתּוֹ הוּא עוֹסֵק בְּשִׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה וּכְגַרְסָתֵנוּ בַּגְּמָרָא חַיּוֹת וְעוֹפוֹת וְדָגִים, אֲבָל לְעִנְיַן לְמָכְרָן בַּשּׁוּק, אַף הַצַּיָּדִין מֻתָּרִין לְמָכְרָן בְּפַרְהֶסְיָא**, דְּהַכֹּל יוֹדְעִין דְּמִי שֶׁקּוֹנֶה לְצָרְכּוֹ הַמּוֹעֵד הוּא קוֹנֶה. וּבָזֶה נִיחָא מַה שֶּׁהַבַּיִת יוֹסֵף הֵבִיא דִּבְרֵי הַמַּרְדְּכִי, דְּנִפְקָא מִינַּהּ לְעִנְיַן מְכִירָה, וְגַם בְּפִסְקֵי תּוֹסָפוֹת (אות ס) מֵבִיא בְּהָדְיָא לְעִנְיַן מְכִירָה דְּמֻתָּר אַף בְּפַרְהֶסְיָא בְּאֻמָּנִין וּכְמוֹ לְעִנְיַן תַּבְלִין. וְנוֹכֵל לוֹמַר עוֹד, דְּגַם רַשַּׁ״י (ד״ה בצנעה) שֶׁהִזְכִּיר בַּמִּשְׁנָה לְעִנְיַן מְכִירָה, גַּם כֵּן אֵין רְאָיָה דְּפָלֵיג עַל הַמַּרְדְּכִי לְעִנְיַן דָּגִים, דְּנִפְקָא מִינַּהּ מִפֵּרוּשׁוֹ רַק לְעִנְיַן חַיּוֹת וְעוֹפוֹת, וּמַה דְּהִזְכִּיר בִּגְמָרָא גַּם דָּגִים, הֲלֹא לֹא הִזְכִּיר שָׁם רַק צַיְּדָה:

א * לְטַיֵּל. **וְאִם הוּא מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְחוּץ לָאָרֶץ אָסוּר לְתַקֵּן צָרְכֵי רְכִיבָה** [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]:

(יז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו): (טו) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

א (פ) נִמּוּקֵי יוֹסֵף (ו׳ במשנה): (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ד) לְבוּשׁ: **ב** (ה) כְּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב) דְּדַוְקָא שָׁדַר אֵצֶל אֶחָד בְּחָדָר (שם): (ו) נִמּוּקֵי יוֹסֵף (שם): (ז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו): (ח) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומשמע):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת חֹל הַמּוֹעֵד סִימָן תקלג

(ס) לַעֲקֹר פִּשְׁתָּן, (יא) מִפְּנֵי שֶׁרָאוּי לְכַסּוֹת בּוֹ אֶת הָאֳכָלִים, וְלַעֲקֹר כְּשׁוּת, (יב) שֶׁרָאוּי לְהַטִּיל בּוֹ שֶׁכָּר לִצְרָךְ הַמּוֹעֵד, (יג) וְלַעֲקֹר שֻׁמְשְׁמִין, (יד) שֶׁהַיְבֵשִׁים שֶׁבּוֹ רְאוּיִים לְאֳכֶל מִיָּד: ג הַפֵּרוֹת שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ קְצָת וְנֶאֱכָלִין עַל יְדֵי הַדְּחָק, מֻתָּר לְלַקְּטָן כְּדֵי לְאָכְלָן. * וְאִם לְקָטָן לְאָכְלָן וְהוֹתִיר, וְחוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא יַתְלִיעוּ אִם לֹא יְכַבְּשֵׁם לְהוֹצִיא לֵחָה מֵהֶם, (טו) יָכוֹל לְכַבְּשָׁם, [1]אֲבָל * אָסוּר לְלַקְּטָם תְּחִלָּה כְּדֵי (ו) לְכַבְּשָׁם. (טז) וְאִם הוּא דָּבָר שֶׁאֵינוֹ נִמְצָא אַחַר הַמּוֹעֵד, (יז) * מֻתָּר לְקָנוֹתוֹ וּלְכַבְּשׁוֹ: ד [2]צָד אָדָם דָּגִים (יח) כָּל מַה שֶּׁיָּכוֹל לָצוּד (יט) וּמוֹלֵחַ הַכֹּל בַּמּוֹעֵד, שֶׁהֲרֵי אָפְשָׁר שֶׁיֹּאכַל מֵהֶם בַּמּוֹעֵד אִם (ז) יִסְחֹט אוֹתָם בְּיָדוֹ פְּעָמִים רַבּוֹת עַד שֶׁיִּתְרַכְּכוּ. (כ) (וּמֻתָּר (ח) לְצוּדָן בְּפַרְהֶסְיָא, שֶׁנִּכָּר לַכֹּל

ה שם (ט"ז) [י] (ע"א) וּכְרֵב פַּפָּא וּפַרוּשׁ הָרא"ש (פ"א סי' כב).
ו טור. ז לְשׁוֹן רַמְב"ם בְּפֶרֶק ד' מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ה"י) כְּאִיכָּא דְּאָמְרִי מִשְּׁמֵיהּ דְּרַבָּא שָׁם י"א (ע"א).

בֵּאוּר הֲלָכָה

בְּהַעָרָמָה אָסוּר בְּטוֹחֵן חִטִּים וּמְעָרִים לְטַחֵן יוֹתֵר אֵלְאַחַר יוֹם טוֹב וְכוּ'. **עַיִן בְּחַיֵּי אָדָם** (כלל קח ס"ו) **שֶׁכָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: בְּשָׁעַת הַדְּחָק כְּגוֹן שֶׁלֹּא יוּכַל לְאֲפוֹת תֵּכֶף לְאַחַר הַמּוֹעֵד, יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהַתִּיר לֶאֱפוֹת עַל יְדֵי שֶׁצָּרִיךְ קְצָת לִפַּת אֶחָד אַף שֶׁמְּעָרִים וְעוֹשֶׂה בְּכַוָּנָה יוֹתֵר, כֵּיוָן שֶׁאֵין הָעַרְמָה זוֹ נִכֶּרֶת כָּל כָּךְ.** [וְהִנֵּה לְפִי מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּפָנִים אֵין זֶה הַתֵּר אַף לְדַעַת הַמַּקִּלִּים, אָכֵן בִּנְשָׁמַת אָדָם (סק"ב) בְּאַר הַדְּבָרִים יוֹתֵר, דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ בָּזֶה אַהֲאי מַאן דְּאָמַר בְּסִימָן תק"ז סָעִיף ו' דְּגַם בְּתַנּוּרִים שֶׁלָּנוּ אוֹפֶה אָדָם תַּנּוּר [מָלֵא] פַּת אַף עַל פִּי שֶׁאֵין צָרִיךְ אֶלָּא לְכִכָּר אֶחָד] **וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁעוֹשֶׂה פַּת אֶחָד [אוֹ לְעַקֵּהּ אֶחָד] גָּדוֹל שֶׁאֵין בּוֹ אֶלָּא טִרְחַ אֶחָד, דְּשָׁרֵי לְכוּלֵי עָלְמָא:**

ג * **וְאִם לְקָטָן לְאָכְלָן.** כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר, וְכֵן הוּא בַּשּׁוּר וּבַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ דְּפוֹס רִאשׁוֹן:

* **אָסוּר לְלַקְּטָם תְּחִלָּה כְּדֵי לְכַבְּשָׁם.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו) **שֶׁכָּתַב דְּכָנוּנַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ הוּא אֶפְלוּ לֹא יִמְצָא אַחַר הַמּוֹעֵד, דְּלִקּוּט הוּא מִלְאכָה גְּמוּרָה וְאֵינָהּ מֻתֶּרֶת אֶלָּא בְּדָבָר הָאָבֵד, וַעֲבוּר רְווּחָא לֹא מִיקְרֵי פְּסִידָא. וְלִדִידֵיהּ מַיְירֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כְּשֶׁהָיוּ הַפֵּרוֹת שֶׁל הֶפְקֵר אוֹ שָׁרוּצָה לִקְנוֹת מֵעַכּוּ"ם [פְּרִי מִגְדִּים** (א"א סק"ו)**], וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאִלּוּ אֵילָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְיִתְקַלְקְלוּ לְאַחַר הַמּוֹעֵד בְּוַדַּאי הוּא דָּבָר הָאָבֵד וְשָׁרֵי.** וְעַיֵּן לְקַמָּן הי"ה מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה. וּלְקַמָּן עַל הַחַיֵּי אָדָם בִּכְלַל ק"ו סָעִיף ו' וּבִכְלַל ק"ח סָעִיף ב' שֶׁהָעִתִּיק דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם וְלֹא הֶעְתִּיק דְּמַיְירֵי בְּפֵרוֹת שֶׁל הֶפְקֵר אוֹ עַל כָּל פָּנִים בְּקוֹנָה מֵעַכּוּ"ם:

* **מֻתָּר לְקָנוֹתוֹ וּלְכַבְּשׁוֹ.** עַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א דְּהוּא רַק לְתַרְוִיץ קַמָּא דְּהָרַאֲ"ד שֶׁהוּבָא בְּרֹאשׁ סוֹף פֶּרֶק קַמָּא (סי' כח) דְּלֹא מְצָרְכִינַן שֶׁיִּהְיֶה רְאוּי דַּוְקָא לַמּוֹעֵד אֶלָּא (לְמְצִיאָה) [בְּמְצִיאָה], וּלְחִלּוּק זֶה בִּשְׁאָרֵי דְּבָרִים מֻתָּר אֲפִלּוּ לְטָרַח בְּמִלְאכָה, כְּגוֹן שֶׁצָּרִיךְ לְמֶלַח וְלִכְבֹּשׁ וְכַדּוֹמֶה. [אֲבָל לְתַרְוִיץ כְּתָרֵא דְּהָרַאֲ"ד דְּפֶרְקְמַטְיָא שְׁאנֵי דְּלָאו מְלָאכָה הִיא כְּלָל אֶלָּא מַעֲשֶׂה חֹל בְּעָלְמָא, אֲבָל מְלָאכָה לֹא הִתִּירוּ מִשּׁוּם רְווּחָא אֶלָּא אִם כֵּן אִיכָּא פְּסִידָא, וְהַשְׁקָאָה הִיא מְלָאכָה גְּמוּרָה, וְכֵן בְּמֶלַח, וְאִיכָּא עוֹד (בְּמְלָאכָה) [בְּמֶלַח] טִרְחָא יְתִירָא (עַיֵּן בְּרַ"ן ד:)), וּלְפִי זֶה בְּוַדַּאי אָסוּר אֲפִלּוּ לִקְנוֹת כְּדֵי לְכַבֵּשׁ אַף שֶׁלֹּא יִמְצָא לְאַחַר הַמּוֹעֵד, וְכֵן כָּתַב בְּחִבּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר, וּמַתְהֲה עַל הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁלֹּא נָקַט לִדְיָנָא כְּתָרֵא בְּתָרָא, וְהָרַ"ן לֹא הֵבִיא רַק תִּרוּץ בְּתָרָא]. **וּלְפִי זֶה אִם אֵין בִּנְמְצָא לְאַחַר הַמּוֹעֵד, מֻתָּר אֲפִלּוּ לִקְנוֹתוֹ קֹדֶם לִקּוּט וְיִלָּקֵט וְיִכָּבֵשׁ. וּמַה דְּלֹא הִזְכִּיר הַמְחַבֵּר, אֲפְשָׁר כְּדֵי לְמַעוּטֵי דְּאִם בִּנְמְצָא לְקָנוֹת אַחַר הַמּוֹעֵד אָסוּר אֲפִלּוּ לִקְנוֹת מְלֻקָּטִים, וּמַה שֶּׁאוֹסֵר תְּחִלָּה לְלַקְּטָם מִיָּרֵי כְּשֶׁהוּא בִּנְמְצָא לְאַחַר**

ד (יח) **כָּל מַה שֶּׁיָּכוֹל לָצוּד.** וּמִשְּׁמַע דַּאֲפִלּוּ הוּא מוּכָן בְּוַדַּאי לְמוֹעֵד גַּם כֵּן שָׁרֵי, וְלֹא דָּמֵי לְקָמַח בְּסָעִיף א' וּכְהַאי גַּוְנָא דְּאֵינוֹ מֻתָּר אֶלָּא בִּכְדֵי צָרְכּוֹ בְּהֶרְוָחָה, (כח) שָׁאנֵי הָכָא שֶׁאֵין כָּל דָּג שָׁוֶה בְּטַעֲמוֹ, וְעַל כָּל צֵידָה יֵשׁ לוֹמַר שֶׁמָּא יִמְצָא מְשֻׁבָּחִים בְּיוֹתֵר וְהוּא כָּבוֹד יוֹם טוֹב: (יט) **וּמוֹלֵחַ הַכֹּל בַּמּוֹעֵד.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּלֹא שָׁרֵי לְלַקְּטָם כְּדֵי לְכַבְּשָׁם, הָתָם שְׁאנֵי דִּמְכַבְּשִׁים אֵינָם רְאוּיִים לֶאֱכֹל בְּמֶשֶׁךְ אֵיזֶה יָמִים, וְאִם כֵּן הוּא רַק הֶכְנָה לִימֵי הַחֹל, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּדָגִים (כט) אֲפְשָׁר עַל יְדֵי הַדְּחָק לִסְחֹט וְלֶאֱכֹל, וְאִם כֵּן אֲפְשָׁר דְּיֵהָנֶה מִזֶּה גַּם בְּיוֹם טוֹב (ל) וְלָאו לְצָרְכּוֹ חֹל בִּלְחוּד טָרַח: (כ) **וּמֻתָּר לְצוּדָן בְּפַרְהֶסְיָא שֶׁנִּכָּר וְכוּ'.** וּכְמוֹ שֶׁמֻּתָּר

בֵּאוּר הֲלָכָה

חֲבֵרוֹ, דְּהַעָרָמָה כִּי הַאי שָׁרֵי אֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סוֹף סִימָן ת"ק (ס"ה), כָּל שֶׁכֵּן בְּחוֹל הַמּוֹעֵד. וְאֵין לוֹמַר מַאי שְׁנָא מִקָּמַח דְּאָסוּר לְטַחֵן שֶׁלֹּא לְצָרְכּוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סָעִיף א', דְּשָׁאנֵי צֵידָה דְּכָל פַּעַם יֵשׁ לוֹמַר שֶׁיִּמְצָא דָּג מְשֻׁבָּח יוֹתֵר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּקֶמַח. וּמַה שֶּׁמֻּתָּר לִמְלֹחַ עַל יְדֵי הַעָרָמָה, הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּאֵין עִבּוּד בְּאוֹכְלִין. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז): (מ) **לְצוּדָן.** אֲפִלּוּ נֶהֱגוּ שֶׁלֹּא לָצוּד רַשָּׁאִין לַחְזֹר מִמִּנְהָגָם, מִפְּנֵי

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַדָּרָאָה לְצָרְכּוֹ חֹל הַמּוֹעֵד, אַף עַל גַּב דְּבְיוֹם טוֹב אָסוּר בְּחֹל הַמּוֹעֵד שָׁרֵי, וּבִלְבַד שֶׁצָּרִיךְ עַל כָּל פָּנִים גַּם כֵּן קְצָת בַּמּוֹעֵד, וְעוֹשֶׂה בְּהֶרְוָחָה וְאִם יוֹתִיר יוֹתִיר: **ב** (יא) **מִפְּנֵי וְכוּ' הָאֳכָלִים.** כְּגוֹן תְּאֵנִים וּתְמָרִים (טז) הַמְיַבְּשִׁין אוֹתָן בַּחַמָּה וּצְרִיכִין לְכַסּוֹתָן בַּלַּיְלָה מִפְּנֵי הַטַּל. וְכָל זֶה אִם (יז) הוּא עוֹשֶׂה לְצָרְכּוֹ זֶה, וַאֲפִלּוּ בָּזֶה לֹא שָׁרֵי לֵיהּ לַעֲקֹר (יח) אֶלָּא בִּכְדֵי מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ. וְהוּא הַדִּין (יט) אִם הוּא צָרִיךְ לְזֶרַע הַפִּשְׁתָּן לְצָרְכּוֹ חֲפִיפָה, שֶׁשּׁוֹרִין אוֹתוֹ וְהַנְּשִׁים חוֹפְפוֹת בּוֹ לְהַחְלִיק בְּשָׂרָן וּלְצַחְצֵחַ מַרְאֵיהֶן, דְּשָׁרֵי לַעֲקֹר הַפִּשְׁתָּן בְּשִׁבִּיל זֶה, (כ) וְאַף עַל גַּב דִּבְשִׁבִּיל זֶה לֹא הָיָה לוֹ לִתְלשׁ רַק רֹאשׁ הַגִּבְעוֹל, לֹא הִטְרִיחוּהוּ חֲכָמִים לְשַׁנּוֹת מִכְּפִי מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה בְּחֹל וְשָׁרֵי לַעֲקֹר עִם הַשֹּׁרֶשׁ. וְגַם בָּזֶה אֵינוֹ מֻתָּר אֶלָּא בִּכְדֵי צָרְכּוֹ וְכַנַּ"ל: (יב) **שֶׁרָאוּי לְהַטִּיל בּוֹ שֶׁכָּר.** צָרִיךְ לוֹמַר 'לְהַטִּיל' (כא) בְּשֶׁכָּר', שֶׁמְּעָרְבִין אוֹתוֹ בַּשֶּׂכָר לָתֵת בּוֹ חוּרְפָּא. וְגַם בָּזֶה אִם הוּא עוֹשֶׂה לְצָרְכּוֹ זֶה, וְגַם רַק בִּכְדֵי מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ לַמּוֹעֵד, וְכֵן לְעִנְיַן שׁוּמְשְׁמִין דִּלְקַמָּיהּ: (יג) **וְלַעֲקֹר שׁוּמְשְׁמִין.** אֵינוֹ (כב) שׁוּמְשְׁמִין שֶׁלָּנוּ שֶׁהֵם מַאֲכָל גָּמוּר, אֶלָּא הוּא מִין זֶרַע שֶׁעוֹשִׂין מִמֶּנּוּ שֶׁמֶן, (כג) אוֹ מְטַגְּנִים אוֹתָן בִּדְבַשׁ וּרְאוּיִים לַאֲכִילָה, (כד) וְאֵינָן רְאוּיִים לְכָל זֶה אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהֵן יְבֵשִׁין, אֲבָל הַלֵּחִים צָרִיךְ לְהַכְמִישָׁן וּלְיַבְּשָׁן, וְלֹא חֲזוּ עַד לְאַחַר הַמּוֹעֵד: (יד) **שֶׁהַיְבֵשִׁים שֶׁבּוֹ וְכוּ'.** וּמִשְּׁמַע דְּשָׁרֵי לֵיהּ (כה) לַעֲקֹר בִּלֵּי בְּרֵרָה, וְאַחַר כָּךְ יִבְרֹר הָרְאוּיִים לַאֲכִילָה וּלְשָׁמֶן: **ג** (טו) **יָכוֹל לְכַבְּשָׁם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף עַל גַּב דְּשׁוּב לֹא יִהְיוּ רְאוּיִין לְכָל יְמוֹת הַחַג (כו) וְאִם כֵּן טָרַח רַק לִימֵי הַחֹל, אֲפִלּוּ הָכִי שָׁרֵי, דְּהָוֵי דָּבָר הָאָבֵד: (טז) **וְאִם הוּא דָּבָר שֶׁאֵינוֹ נִמְצָא וְכוּ'.** וְהוּא הַדִּין אִם יִתְיַקֵּר אַחַר כָּךְ, וּכְמוֹ בְּפֶרְקְמַטְיָא לְקַמָּן סִימָן תקל"ט סָעִיף ה': (יז) **מֻתָּר לְקָנוֹתוֹ וּלְכַבְּשׁוֹ.** אַף עַל גַּב דְּאֵינָם רְאוּיִים לְמוֹעֵד עַצְמוֹ. וְהַטַּעַם, דִּמְדַמְיְנִין לֵהּ לְפֶרְקְמַטְיָא דְּשָׁרֵי בִּכְהַאי גַּוְנָא, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן תקל"ט סָעִיף ה'. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה מותר) בְּשֵׁם אַחֲרוֹנִים (כז) דְּדִין זֶה אֵינוֹ מֻסְכָּם לְכֻלֵּי עָלְמָא:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

כדברו: **(מ) וְכֵן מַה שֶּׁאוֹסֵר תְּחִלָּה לְלַקְּטָם אֵלְאַחַר הַמּוֹעֵד וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק"ו) **דְּהוּא אֲפִלּוּ לֹא יִמְצָא לִקְנוֹת אַחַר כָּךְ, מִשּׁוּם דְּלִקּוּט הוּא מְלָאכָה גְּמוּרָה, גַּם כֵּן אֵינוֹ מֻסְכָּם לְאִסּוּר, אִם לֹא דְּהַפֵּרוֹת הֵם שֶׁל הֶפְקֵר:** ד **(כמ) מָגֵן אַבְרָהָם** (סק"ז). **וּבְקִרְקְרַבָּן נְתַנְאֵל** (פ"א אות י) **חֵלֶק בְּדָבָר אַחֵר, מִשּׁוּם דְּבָזֶה אֵיכָא רְוִיחָא לְכַן הַקַּלּוּ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּטְחִינָה. וְהוּא דְּחַק, דְּהָא אֲפִלּוּ אִם יִהְיֶה לוֹ רְוָח כְּמַה שֶׁיִּטְחַן בְּבֹקֶר אַחַת שֶׁיִּהְיֶה גַּם לִימוֹת הַחֹל, גַּם כֵּן אֵין נָכוֹן:** (כמ) גְּמָרָא (י"א:). **(נ) וְאַף עַל גַּב דְּהַשְׁתָּא שֶׁכֻּלָּם לְפָנֵינוּ אֶפְשָׁר לוֹ לִבְרֹר רַק הַמְשֻׁבָּחִים וּלְמָלְחָם, יֵשׁ לוֹמַר כֵּיוָן דְּמִן הַתּוֹרָה אֵין עִבּוּד בְּאֳכָלִין הַקְלוּ לוֹ לְמָלְחָם כֻּלָּם, כֵּיוָן דְּעַל כָּל פָּנִים לְעֵת עַתָּה אֵין מְבָרֵר לוֹ אֵיזֶה מֵהֶם לִבְחֹר כְּשֶׁיִּרְצֶה לִסְחֹט וְלֶאֱכֹל (מָגֵן אַבְרָהָם (שם)]:**

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah